

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

FAQ's in verband met de projectoproep S.D. 1.3 **Actie 1 Ondersteuning en begeleiding van kmo's** **Actie 2 Investering en onderdak voor kmo's.**

Actie 1 - Informatiesessie op 16 maart 2023 (en per e-mail ontvangen vragen)

Actie 2 - Informatiesessie op 31 mei 2023 (en per e-mail ontvangen vragen)

Vragen

1) Ik heb geen antwoord op mijn vraag gevonden. Wie kan ik contacteren?

Vragen over de projectoproep kunnen worden gericht aan de directie EFRO, op het volgende adres: efro@gob.brussels. De directie EFRO kan enkel vragen beantwoorden die binnen een redelijke termijn vóór de uiterste indieningsdatum van de kandidaatstellingen worden gesteld.

2) Waar kan ik de presentatie over de projectoproep vinden?

De twee presentaties voor acties 1 en 2 staan op www.efro.brussels.

Praktische nadere regels m.b.t. de projectoproep, de kandidaatstelling en de selectie

3) Op welke datum wordt de oproep afgesloten?

De projectoproep loopt tot en met **15 september 2023**.

4) Wat is het tijdschema voor de selectie van de projecten?

15 september 2023 is de laatste dag waarop kandidaturen kunnen worden ingediend.

Het dossier wordt vervolgens geanalyseerd door de directie EFRO en door aangewezen experts. Het is tot slot de Brusselse Hoofdstedelijke Regering die de projecten kiest. Voor de selectie door de regering moet er rekening worden gehouden met een termijn van zes à acht maanden. Feedback geven aan de geselecteerde en de andere kandidaten is dus ten vroegste aan het einde van het eerste kwartaal van 2024 mogelijk.

5) In welke taal moet de aanvraag worden ingediend?

De kandidatuur moet in het Nederlands of in het Frans worden ingediend.

6) Wie dient de financieringsaanvraag in bij een project met meerdere projectdragers?

Als een project door meerdere actoren wordt gedragen, moet er een operator-coördinator worden aangewezen, die het aanspreekpunt is voor de directie EFRO en die verantwoordelijk is voor het aanvragen van financiering voor het project en het indienen van de kandidatuur. Elke in aanmerking komende operator kan een subsidie ontvangen, maar de aanvraag moet door de operator-coördinator in één enkele kandidaatstelling worden gebundeld.

De projectoproep en de kandidaatstelling

7) Wie kan een aanvraag indienen? Buiten overheidsinstanties?

De **operatoren** belast met het uitvoeren van de projecten ten gunste van de kmo's als uiteindelijke begunstigden zijn:

- Plaatselijke en gewestelijke overheidsadministraties,
- Diensten van collectief of maatschappelijk belang die taken uitvoeren namens openbare diensten in hun activiteiten ter ondersteuning van kmo's,
- Universiteiten en hogescholen,
- Onderzoekscentra,
- Vzw's,
- Kmo's,

gelegen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Kmo's mogen individueel projecten dragen, op voorwaarde (naast de naleving van de staatssteunregels) dat ze collectieve en niet-individuele dynamieken tot stand brengen, die ook bijdragen aan meerdere (andere) kmo's. Zo moet de financiering van een investering of van een nieuwe of gerenoveerde opvangcapaciteit verplicht voordeel opleveren voor meerdere ondernemingen.

De **kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)** worden beschouwd als de **uiteindelijke begunstigden** van de acties.

De "kleine en middelgrote ondernemingen"¹ (kmo's) worden in het kader van deze projectoproep omschreven als *elke entiteit, los van haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent*.

Hieronder zijn met name begrepen eenheden die individueel of in familieverband ambachtelijke of andere activiteiten uitoefenen, personenvennootschappen en verenigingen die geregeld een economische activiteit uitoefenen. Deze bedrijven moeten:

- minder dan 250 mensen in dienst hebben;
- het volgende kunnen voorleggen
 - ofwel een omzet van 50 miljoen euro of minder;
 - ofwel een totaalbalans van maximaal 43 miljoen euro.

Uit het kandidatuur dossier moet blijken dat de eindbegunstigden van het project wel degelijk kmo's zijn zoals hierboven omschreven. Als ondersteunde ondernemers voldoen aan deze definitie en een vzw zijn als rechtsvorm, moet het project een duidelijk onderscheid maken tussen de resultaten die in hun voordeel zijn en die in het voordeel van kmo's met andere rechtsvormen (zie de bepaling van de indicatoren).

¹ De Europese Commissie heeft het begrip "kleine en middelgrote ondernemingen" gedefinieerd in aanbeveling 2003/361/EC om zo te bepalen welke bedrijven recht hebben op steunmaatregelen.

8) Mogen we ervan uitgaan dat zelfstandigen en coöperaties begunstigden kunnen zijn?

Jazeker, als ze voldoen aan de kmo-definitie.

9) Wie wordt precies bedoeld met “operatoren”, in tegenstelling tot begunstigden? Wat betekent dit onderscheid voor ons specifieke verhaal?

De operatoren zoals de projectoproep ze bedoelt, zijn de organisaties die de projecten uitvoeren die de kmo's ten goede zullen komen. De kmo's zelf zijn de uiteindelijke begunstigden, waarop het project een positieve impact zal hebben. Aangezien verschillende organisaties een dergelijk project kunnen opzetten zonder zelf kmo te zijn (plaatselijk/gewestelijke overheden, nutsbedrijven, universiteiten/hogescholen, onderzoekscentra, enzovoort), wordt er rekening gehouden met het verschil tussen de operator, die het project uitvoert, en de begunstigde kmo's, die de vruchten zullen plukken van het eindresultaat. Dit betekent dat niet enkel kmo's (of kmo's die samen een vereniging zonder winstoogmerk hebben opgericht) deze steunmaatregel kunnen genieten.

10) Hoe belangrijk zijn partnerschappen?

Samenwerken met meerdere operatoren of begunstigden is niet verplicht. De selectie berust dus niet op het aantal partners waarmee wordt samengewerkt. Als meerdere partners zich samen kandidaat stellen, zal de dynamiek tussen deze partners echter worden meegenomen voor de evaluatie in het kader van de criteria voor de tenuitvoerlegging. In dit geval is het dus erg belangrijk om een coherente beheers- en coördinatiestructuur op te zetten waarmee alle partners schriftelijk hebben ingestemd.

11) Welke projecten vallen onder actie 1 - 2?

De gesubsidieerde projecten moeten stroken met minstens een van de volgende doelstellingen (en in dat verband meetbare resultaten opleveren):

- de oprichting van kmo's aanmoedigen;
- de ecologische omschakeling van kmo's aanmoedigen;
- de toename van tewerkstelling bij kmo's aanmoedigen.

Met het oog op de concentratie van de middelen en in verband met de groeidomeinen voor het gewest moeten de verrichtingen bovendien rechtstreeks verband houden met de ontwikkeling van een (of meerdere) van de volgende sectoren, filières of stappen:

- filières van de kringlooeconomie (met inbegrip van filières voor de benutting van afval en grondstoffen);
- digitaal ecosysteem;
- gezondheidsecosysteem;
- sociale economie (bedrijven die hun activiteiten uitoefenen in het kader van het sociale en democratische ondernemerschap, een uitdrukkelijk sociaal oogmerk nastreven, het algemene belang beogen, wat verplicht moet worden opgenomen in hun rechtsstatuut, en waarvan een aanzienlijk deel van hun winst moet worden ingezet voor dit sociale oogmerk);
- horeca, stadslandbouw en korte ketens;
- handel, ambachten en stadsnijverheid;
- media, cultuur, vrijetijds- en zakentoeerisme (MICE);

- steun voor duurzame mobiliteit en stadslogistiek.

Meer bepaald beogen de subsidies toegekend op grond van SD 1.3 (**actietype 1**) dus **kmo-begeleiding** te ondersteunen die voldoet aan beide criteria hieronder:

Met betrekking tot subsidies toegekend op grond van SD 1.3 (**actietype 2**) moet de steun **investerings-en/of accommodatieprojecten** betreffen ten behoeve van kmo's, inclusief de bouw/renovatie van infrastructuur. Eventuele voorafgaande grondaankopen die noodzakelijk zijn voor deze investeringen kunnen daarin opgenomen worden bij verrichtingen door openbare operatoren.

De evaluatie van technische criteria

12) Kunt u aan de hand van voorbeelden preciseren hoe kan worden aangetoond dat het project het klimaat niet ongunstig beïnvloedt, enzovoort?

Het is de bedoeling aan te tonen dat het project het leefmilieu niet aanzienlijk ongunstig beïnvloedt. Kandidaten kunnen hun voornemen kenbaar maken om DNSH-bepalingen op te nemen in hun toekomstige overheidsopdrachten. Ze kunnen ook informatie geven over de maatregelen die ze nemen om te voldoen aan de huidige milieuregelgeving en aan de voorschriften van de Gids Duurzame Gebouwen.

We kunnen veronderstellen dat het "duurzame gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen" ongeschonden blijft, aangezien het project waterverlies binnen de perken houdt en een afvalbeleid voert, ...

13) Het nastreven van de principes inzake duurzaamheid, esthetiek en inclusie bij het ontwerpen van infrastructuur: kan hier meer uitleg worden over gegeven?

Enkele voorbeelden, zonder volledig te willen zijn:

Voor duurzaam, circulair gebruik van materialen en hulpbronnen: gebruik van gerecyclede/recyclebare materialen, garanderen van biodiversiteit, enz. (vaak al vervat in de DNSH-principes).

Voor esthetiek en inclusie: voorzieningen aanbieden voor personen met een handicap, de infrastructuur aanpassen aan de plaatselijke omgeving, enz.

Uiteraard zijn er vele andere toepassingen van deze principes mogelijk voor elk afzonderlijk project. Het is dan ook belangrijk dat de kandidatuur de aandacht vestigt op deze principes en goed motiveert hoe het project ze naleeft.

Het project en de tenuitvoerlegging ervan

14) Mag het project al opgestart zijn?

Ja, de begindatum voor subsidiabele uitgaven is vastgelegd op 1 januari 2021.
Het project kan echter niet worden geselecteerd als het feitelijk al is voltooid of volledig is uitgevoerd voordat de operator de financiering aanvraagt.

15) Wanneer moeten de projecten afgerond zijn? Moet het project operationeel zijn op 31 december 2029?

31 december 2029 is de uiterste datum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven en de realisatie van de indicatoren.

Uitgaven (betaalde facturen) gedaan na 31 december 2029 zullen niet in aanmerking komen. Projectresultaten en -realisaties na deze datum kunnen niet bijdragen aan de programma-indicatoren. De subsidieovereenkomst tussen het gewest en de operatoren zal op basis van de kandidaturen de doelstellingen bepalen die de projecten tegen 31 december 2029 moeten bereiken. Tegen 15 februari 2031 moeten de projecten voltooid zijn (feitelijk afgerond of volledig uitgevoerd).

16) Welke verplichtingen gelden inzake indicatoren?

In het kandidatuur dossier zullen de projectdragers de indicatoren moeten verduidelijken waaraan hun project bijdraagt (welke) en de waarden die ze zullen bereiken (hoeveel). De voorgestelde waarden voor deze indicatoren moeten berusten op realistische resultaten die meer bepaald rekening houden met de definities die zijn bepaald in de betreffende indicatorfiches. De streefwaarden voor de indicatoren moeten bereikt worden tegen 31 december 2029. Het is van belang dat in de planning van de projecten rekening gehouden wordt met dit aspect. De projectdrager zal dus in zijn kandidatuur moeten aantonen hoe en wanneer hij de beloofde resultaten/indicatoren wil behalen. Die resultaten moeten gedocumenteerd kunnen worden aan de hand van overtuigende verantwoordingsstukken.

17) Hoe kunnen de indicatoren worden aangetoond?

Elke indicator apart moet specifiek worden aangetoond. Er moeten bewijsstukken worden voorgelegd (bv. huurcontracten, andere soorten contracten, ...). Zie de indicatorfiches voor meer informatie.

18) Zijn de indicatoren cumulatief?

Ja, het is elke keer weer een cumulatief totaal.

19) Mag rekening worden gehouden met zelfstandigen in de indicatoren?

Ja, zolang ze voldoen aan de definitie van een onderneming (kmo).

20) Is het mogelijk de subsidie te gebruiken om bedrijven te ondersteunen die niet onder de kmo-definitie vallen?

De projectoproep is prioritair bedoeld om concreet in te spelen op ontwikkelingsbehoeften (oprichting, groei in termen van werkgelegenheid en omschakeling naar duurzaamheid) van kmo's. Mogelijk kunnen de ontwikkelde oplossingen echter ook interessant zijn voor bepaalde bedrijven die niet voldoen aan de kmo-definitie. Zolang het project in de eerste plaats gericht is op de behoeften van kmo's, belet de oproep niet dat het project ook bedrijven steunt die buiten deze definitie vallen (grotere bedrijven), maar ze worden niet meegeteld voor de indicatoren RCO01 of RCOB01. Het risico bestaat erin dat met eenzelfde subsidiebedrag minder kmo's zullen worden ondersteund, waardoor het project lager gerangschikt zal worden dan andere.

Financiële aspecten

21) Wat is het minimumbedrag van de subsidie?

Voor de projectoproep 1.3 / actie 1 is de minimumfinanciering (naast andere bijdragen via cofinanciering) voor een project vastgelegd op 500.000 euro aan EFRO+BHG-financiering (inclusief het forfaitaire deel) voor het project als geheel en op 200.000 euro per partner (projecten met meerdere partners).

Voor de projectoproep 1.3 / actie 2 is de minimumfinanciering (naast andere bijdragen via cofinanciering) voor een project vastgelegd op 750.000 euro aan EFRO+BHG-financiering (inclusief het forfaitaire deel van 7%) voor het project als geheel.

22) Hoe zit het met de minimale cofinanciering?

Er moet geen minimale publieke cofinanciering in elk project worden ingebracht. Het bedrag ten belope van 5% ter cofinanciering dat in de kandidatuurtafel wordt vermeld is niet verplicht, maar het geeft een idee van het **gewenste** bedrag per project. Het op het formulier vermelde bedrag van 5% moet globaal echter voor alle projecten worden bereikt die in het kader van dezelfde projectoproep werden geselecteerd.

Bij de rangschikking houdt het technische criterium "verhouding tussen "doelhoeveelheid" en subsidieaanvraag" onrechtstreeks in dat een aanzienlijk percentage aan cofinanciering (zelffinanciering) de voorkeur zal krijgen.

23) Hoe weten we of onze cofinanciering niet van Europese oorsprong is?

De financiering via het Herstel- en veerkrachtplan / NextGen EU is Europese financiering. De RenoClick-premie wordt gefinancierd door het Herstelplan. Neem bij twijfel contact op met de directie EFRO.

24) Welke uitgaven komen in aanmerking?

Om subsidiabel te zijn moeten de uitgaven rechtstreeks verband houden met de realisatie van het project zoals het is goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, en moet erin voorzien zijn in de projectovereenkomst. Om subsidiabel te zijn moeten alle uitgaven met name:

- Noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het project zoals bepaald in de overeenkomst;
- Definitief op zich genomen worden door de begunstigde;
- Werkelijke prestaties betreffen;
- Redelijk en verantwoord zijn;
- Gestaaft worden door ontvangstbewijzen, betaalde facturen of boekhouddocumenten met een vergelijkbare bewijskracht;
- De gunnings- en uitvoeringsregels voor overheidsopdrachten naleven, in voorkomend geval;
- De voorgeschreven regels inzake staatssteun naleven;
- Daadwerkelijk door de begunstigde zijn aangegaan en betaald tussen 1 januari 2021 en 31 december 2029.

In het kader van de projectoproep voor SD 1.3 / actie 1 worden **werkingsuitgaven** als subsidiabel beschouwd.

In het kader van de projectoproep voor SD 1.3 / actie 2 worden **investeringsuitgaven** als subsidiabel beschouwd. De subsidiabele investeringsuitgaven verbonden aan de verwezenlijking van een project betreffen onder meer (onvolledige lijst):

- de aankoop (of inbreng in natura) van gebouwen en gronden,
- de bouw en renovatie van infrastructuren,
- de kosten voor de inrichting en uitrusting van die infrastructuren,
- de kosten die horen bij de verwezenlijking van een investering, zoals studiekosten,
- de ICT-investeringen.

Om te bepalen of de voorgelegde uitgaven inderdaad investeringsuitgaven zijn, wordt verwezen naar uitgaven die voldoen aan de boekhoudregels voor afschrijvingen op investeringen. *Anderzijds zullen* uitgaven die niet aan deze regels voldoen niet als investeringskosten worden beschouwd en dus niet in aanmerking komen voor subsidie.

25) Mogen er voor projectoproep SD 1.3 / actie 2 personeelskosten worden gemaakt om het project op te volgen?

Alle personeelskosten voor de tenuitvoerlegging en coördinatie van het project worden beschouwd als onrechtstreekse projectkosten, die deel uitmaken van het forfaitaire tarief van 7% van de globale subsidiabele directe investering. Ze kunnen dus niet worden aangerekend als rechtstreekse kosten, maar zijn inbegrepen in de subsidie.

26) Kan rechtsbijstand voor projectoproep SD 1.3 / actie 2 bij de plaatsing van overheidsopdrachten, huurovereenkomsten, enzovoort als uitgave in aanmerking komen of valt dit onder het forfait van 7%?

Rechtsbijstand wordt beschouwd als een onrechtstreekse kost inbegrepen in de forfaitaire bedragen die aan de uitgaven worden toegevoegd.

27) Moeten de reële kosten grondig in de begrotingstabel worden uiteengezet indien voor projectoproep SD 1.3 / actie 1 wordt gekozen voor de optie personeelskosten + 40%?

In deze optie is het niet noodzakelijk alle projectkosten grondig uiteen te zetten in de begrotingstabel. U moet ons echter wel aantonen dat de kosten die door de pro-rataregeling worden gedekt realistisch zijn en dat het forfait niet veel hoger is dan de werkelijke kosten.

28) Moet het dossier vermelden hoe het coördinatieforfait tussen de partners zal worden verdeeld? We zijn immers van plan om van een van de partners de hoofdcoördinator te maken.

Het kandidatuur dossier moet de verdelingswijze van de volledige subsidie tussen alle projectdragers vermelden. Het forfait van 7% wordt automatisch berekend over de voorgelegde uitgaven. Het kan dus niet worden verdeeld tussen de partners (100% voor een van de projectdragers en niets voor de anderen).

29) Zal het subsidiebedrag worden verhoogd als de kosten tijdens het project stijgen?

Neen. Het betreft een strikt bepaald budget dat niet zal worden verhoogd, zelfs niet in het geval van een verhoging van de kosten ten laste van de projectdrager.